

Nr 50.

Ankom till riksdagens kansli den 12 april 1929 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till lantbrukaren Oscar Carlssons i Lillgården, Östra Tollstad, hustru Helga Carlsson för genom brottsligt förfarande i tjänsten av lantbrevbärare orsakad förlust.

(4:e avd.)

Uti en till riksdagen den 25 januari 1929 avlåten proposition, nr 29, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till lantbrukaren Oscar Carlssons i Lillgården, Östra Tollstad, hustru Helga Carlsson må, såsom ersättning för genom brottsligt förfarande i tjänsten av lantbrevbäraren Karl August Karlsson orsakad förlust, av postmedel utbetalas ett belopp av 19,833 kronor 50 öre.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

I en till Kungl. Maj:t ingiven skrift hava lantbrukaren Oscar Carlsson i Lillgården, Östra Tollstads socken av Östergötlands län, och hans hustru Helga Carlsson gjort framställning om beredande av ersättning för förlust, som tillskyndats dem därigenom att vissa postförsändelser till följd av brottsligt förfarande i tjänsten av en lantbrevbärare blivit utlämnade till obehörig person.

Rörande förloppet härvid m. m. har upplysts bland annat följande:

År 1918 avled en i Amerikas förenta stater bosatt faster till lantbrukaren Oscar Carlssons i Lillgården, Östra Tollstad, hustru Helga Carlsson. Den avlidna hade genom testamente förordnat, att viss del av hennes kvarlätningskap skulle tillfalla hennes ifrågavarande brorsdotter. Av misstag hade emellertid brorsdotterns namn i testamentet angivits såsom »Hilda Carlsson» i stället för Helga Carlsson. Utredningsmannen i boet avsände i rekommenderad försändelse ett den 20 maj 1919 dagtecknat brev till »Miss Hilda Carlson, Lilgård, Tolstad, Mantorp, Sweden» med underrättelse om dödsfallet och testamentets innehåll jämte begäran om ifyllande av en kvittoblankett å det henne tillkommande beloppet, 5,062:67 dollars. Helga Carlssons adress är Lillgården, Tollstad, Mantorp. Då ifrågavarande försändelse ankom till Mantorps poststation, utfärdades i vanlig ordning en avi, vilken för befordran utlämnades till lantbrevbäraren Karl August Karlsson. Då, enligt vad Karlsson uppgivit, ingen velat vidkännas

försändelsen ifråga, hade Karlsson — vilken med sin familj då var bosatt å ligenheten Berget i Östra Tollstads socken, men tidigare bott annorstädes i samma socken med adress Lillgården, Brackstad, Mantorp — låtit sin dotter Hilda Karlsson underteckna avien, varefter hon utfäkt den rekommenderade försändelsen. I samband härmed skulle lantbrevbäraren Karlsson hava till den numera avlidna person, som från poststationen utlämnat försändelsen, uppgivit, att hans familj hade släktingar i Amerika, från vilka värdeförsändelser kunde väntas, samt att släktingarna sannolikt endast kände hans tidigare adress. Hilda Karlsson avlät därefter till boutredningsmannen ett brev, varmed hon återställde kvittoblanketten försedd med underskrift och med namnteckningen bevitnad av lantbrevbäraren Karlsson. I brevet uppgav hon felaktigt, att hennes adress vore »Lillgården, Tollstad, Mantorp» samt att Anna Johnson vore hennes faster. Beträffande släktförhållandet skulle hon, enligt vad hon meddelat, hava litat på sin numera avlidna moders utsago.

Efter mottagandet av dessa handlingar lät boutredningsmannen översända penningbeloppet. Detta skedde medelst en i Göteborg den 29 augusti 1919 till befördran avlämnad, för 19,833 kronor 50 öre assurerad försändelse med adress »Hilda Carlsson, Lillgården, Tollstad, Mantorp», och innehållande en postremissväxel å samma belopp. Avien rörande denna försändelse lämnade lantbrevbäraren Karlsson omedelbart till sin hustru — dottern Hilda havades då å annan ort — varefter hustrun, som enligt uppgift skulle därtill hava bebyndigats av sin dotter, utkvitterade försändelsen i dotterns namn. Dottern utfick härefter penningbeloppet, vilket sedermera förbrukats.

Enligt uppgift erhöi Helga Carlsson först under år 1924 underrättelse om att hennes faster avlidit samt rörande testamentets innehåll. Då makarna Carlsson därefter i skrivelse till generalpoststyrelsen den 13 maj 1926 anhöllo om ersättning för den felaktigt utlämnade assurerade försändelsen med 19,833 kronor 50 öre jämte ränta, förklarade sig emellertid generalpoststyrelsen — under hänvisning till preskriptionsbestämmelserna i § 12 av allmänna poststadgan — icke kunna upptaga ersättningsfrågan till prövning.

Lantbrevbäraren Karlsson har sedermera ställts under åtal och blivit dömd för vad han låtit komma sig till last med avseende å ifrågavarande försändelser. Karlsson har därvid förpliktats att till Helga Carlsson utgiva ersättning för den skada, hon lidit, med 19,833 kronor 50 öre jämte 5 procent årlig ränta från dagen för målets första handläggning eller den 14 oktober 1926. Vid av vederbörande landsfiskal viddagen undersökning har emellertid Karlsson befunnits sakna utmättningsbara tillgångar.

Helga Carlsson har nu jämte sin make, lantbrukaren Oscar Carlsson i Lillgården, i en till Kungl. Maj:ts ingiven skrift anhållit om ersättning av statsverket för liden förlust med 19,833 kronor 50 öre jämte 5 procent årlig ränta från den 30 augusti 1919, då den assurerade försändelsen utkvitterades.

I avgivna yttranden över ansökningen hava generalpoststyrelsen och statskontoret tillstyrkt, att ansökningen bifalles, i vad densamma avser utbekommande av kapitalbeloppet. Härtill har departementschefen givit sin anslutning.

Med hänsyn till omständigheterna i ärendet har utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen må medgiva, att till lantbrukaren Oscar Carlssons i Lillgården, Östra Tollstad, hustru Helga Carlsson må,

Bihang till riksdagens protokoll 1929. 6 saml. 30 häft. (Nr 45—50.) 757 29

såsom ersättning för genom brottsligt förfarande i tjänsten av lantbrevbäraren Karl August Karlsson orsakad förlust, av postmedel utbetalas ett belopp av 19,833 kronor 50 öre.

Stockholm den 12 april 1929.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 45.
